

Providing the ideal model of public policy in the field of welfare with the agency of elites to achieve sustainable development

Ayyari Peyman¹
Bohlooli Nader^{2*}
Rahimi Gholamreza³

1. Phd Candidate In Public administration, Department Of Management, Faculty Of Human Science, Islamic Azad University, Bonab Branch, Iran.
2. Assistant Professor Of Public administration, Department Of Management, Faculty Of Human Science, Islamic Azad University, Bonab Branch, Iran.
3. Assistant Professor Of Public administration, Department Of Management, Faculty Of Human Science, Islamic Azad University, Bonab Branch, Iran.

Abstract

Achieving public welfare is possible only through public policy with the role of elites. The present study was also carried out with the aim of presenting the ideal model of public policy in the field of welfare with the agency of elites to achieve sustainable development. This research is applied-developmental in terms of purpose, and in terms of its nature and form of implementation, it was done in a descriptive-survey manner. The statistical population of this research includes public policy elites. Sampling was done using the theoretical sampling method and finally theoretical saturation was achieved with 11 people. The researcher-made questionnaire was also distributed among 384 public policy managers in the field of welfare, which was determined by Cochran's formula, by random sampling. The data collection tools are semi-structured interviews and questionnaires. In order to analyze the expert interviews, the grounded theory method and MaxQDA software were used, and partial least squares method and Smart PLS software were used to validate the model. Based on the research paradigm model, causal conditions include economic, cultural, technical and technological factors. that affect public policy. Public policy as a central phenomenon is effective in evaluating the implementation of welfare policies. In the meantime, elites provide background conditions, on the other hand, conflict of interests in the implementation of welfare policies are also interfering conditions. Finally, sustainable development can be achieved by evaluating the implementation of welfare policies.

Keywords: public policy, public welfare, elite agency, sustainable development, grounded theory

ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار

پیمان عیاری¹

نادر بهلولی*²

غلامرضا رحیمی³

1. دانشجوی دوره دکتری، دانشکده مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، ایران
2. استادیار، دانشکده مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، ایران (نویسنده مسئول)
3. استادیار، دانشکده مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، ایران

چکیده

دستیابی به رفاه عمومی تنها از رهگذر سیاست‌گذاری عمومی با نقش‌آفرینی نخبگان میسر می‌شود. مطالعه حاضر نیز با هدف ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار صورت گرفت. این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی-توسعه‌ای است و از لحاظ ماهیت و شکل اجراء به صورت توصیفی-پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش شامل نخبگان سیاست‌گذاری عمومی است. نمونه‌گیری با استفاده از روش نمونه‌گیری نظری صوت گرفت و در نهایت با 11 نفر اشباع نظری حاصل شد. توزیع پرسشنامه محقق‌ساخته نیز در میان 384 نفر از مدیران سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه که فرمول کوکران تعیین گردید، به روش تصادفی نمونه‌گیری انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و پرسشنامه می‌باشد. جهت تحلیل مصاحبه‌های تخصصی از روش نظریه‌پردازی داده‌بنیاد (گراندد تئوری) و نرم‌افزار MaxQDA و جهت اعتبارسنجی الگو نیز از روش حداقل مربعات جزئی و نرم‌افزار Smart PLS استفاده شده است. براساس مدل پارادایمی پژوهش شرایط علی شامل عوامل اقتصادی، فرهنگی، فنی و تکنولوژیکی است که بر سیاست‌گذاری عمومی اثر می‌گذارند. سیاست‌گذاری عمومی نیز به عنوان پدیده محوری بر ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی موثر است. در این میان نخبگان شرایط زمینه‌ای را فراهم می‌آورند از سوی دیگر تضاد منافع در اجرای خط‌مشی‌های رفاهی نیز شرایط مداخله‌گر هستند. در نهایت از طریق ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی دستیابی به توسعه پایدار قابل حصول است.

کلمات کلیدی: سیاست‌گذاری عمومی، رفاه عمومی، عاملیت نخبگان، توسعه پایدار، گراندد تئوری

مقدمه

در عصر حاضر تصور داشتن جامعه‌ای پویا بدون نظام کارآمد رفاه، بسیار دشوار است. داشتن رفاه باعث ایجاد آرامش خاطر و عزت نفس در فرد و جامعه، بالا رفتن ضریب بهره‌وری، فراهم کردن زمینه مناسب برای رشد و توسعه پایدار، تحقق عدالت اجتماعی و کسب جایگاه بهتر در جامعه جهانی برای کشورها می‌شود (کریم‌پور و کریم‌خانی، 1400: 28). رفاه و تأمین اجتماعی به عنوان یکی از ابزارهای اصلی توسعه و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی مطرح می‌شود، بنابراین دامنه آن از اقدامات و نیات خیرخواهانه فردی فراتر رفته است و به عنوان حق فردی در کشور مطرح می‌شود در نتیجه تکلیفی الزامی برای دولت‌ها ایجاد می‌کند و به این ترتیب مقوله تأمین اجتماعی وارد نظام‌های دولتی و عمومی کشورها می‌شود. این موضوع پس از جنگ جهانی دوم براساس ماده ۲۲ اعلامیه جهانی حقوق بشر که در ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ به مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسیده بود تأمین اجتماعی را از جمله حقوق اساسی انسان‌ها دانست (پارسا و همکاران، 1399: 37).

تأمین رفاه از دیرباز یکی از ارکان امنیت ملی و پشتیبانی اجتماعی در کشورها محسوب شده و میزان موفقیت دولت‌ها برای دستیابی به این هدف، به عنوان یکی از شاخص‌های قدرت آنها در نظر گرفته می‌شود. به عبارت دیگر تحقق زندگی خوب و با کیفیت جزء وظایف اصلی هر دولت محسوب می‌شود (شاروف و زکیرونا، 2021: 6). بی‌تردید می‌توان ادعا کرد که وضعیت رفاه عمومی یکی از عوامل اصلی موجد تمایز میان کشورها است. بویژه در دو دهه اخیر با بهبود استانداردهای زندگی و دسترسی به امکانات بیشتر، مفهوم رفاه اهمیت فزاینده‌ای پیدا کرده است (اسمالمن^۲، 2020: 601). یکی از اهداف کلان اقتصادی کشورها، ایجاد شرایط لازم جهت ارتقای رفاه اجتماعی است. در همین راستا دولت‌های می‌کوشند تا با به‌کارگیری مجموعه‌ای از راهکارها به دنبال دست‌یابی به برخی اهداف است که از طریق این اهداف سطح رفاه افزایش یابد (مهدی‌زاده راینی و همکاران، 1401: 290).

دولت یکی از اصلی‌ترین بازیگرانی است که در دستیابی به رفاه عمومی و اجتماعی نقش‌آفرینی می‌کند. دولت‌ها به عنوان یک عنصر توانمند در عملکرد مناسب بازارها، توزیع عادلانه درآمدها و ایجاد نهادهای کارآمد به ایفای نقش می‌پردازند. به این ترتیب زمینه را برای رشد اقتصادی و بهبود امکانات زندگی فردی و جمعی برای شهروندان فراهم می‌آورند (لازونیک^۳، 2022: 25). تفاوت در مدیریت دولتی کشورها و کیفیت خدمات عمومی می‌تواند منجر به تفاوت در سطح رفاه شود. از طریق انتخاب‌های متنوع سیاست‌گذاری مانند تخصیص بودجه، قانون‌گذاری، سیاست رفاه، آموزش، سیاست مالیاتی، مسکن، حمل‌ونقل و غیره دولت‌ها، نقش مهمی در ارتقا و حفاظت از سلامت و رفاه مردم دارند (میرسپاسی و همکاران، 1400: 171). به همین خاطر در سند چشم‌انداز ایران در افق 1404 بر لزوم برخورداری آحاد

---

¹ Sharof & Zokirovna

² Smallman

³ Lazonic

جامعه از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تامین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، کاهش فقر و بهره‌مندی از محیط زیست پاک تاکید شده است (شبییری و همکاران، 1392: 21؛ معطوفی و دنکوب، 1396: 132).

به‌طور کلی با وجود اهمیت رفاه عمومی از منظر ملی و بین‌المللی، جمهوری اسلامی به رغم تلاش‌های زیاد برای ایجاد رفاه در کشور از جایگاه خوبی برخوردار نیست. حتی در دو منطقه منا (آفریقا و خاورمیانه) و کشورهای اسلامی نیز جایگاه ایران خوب نیست (حاجی بابا علی و همکاران، 1399: 90). در بررسی موسسه لگاتوم¹ در سال 2021 با توجه به شاخص‌های رفاه عمومی، ایران در بین 167 کشور با دو پله سقوط نسبت به سال گذشته، رتبه 123 را به خود اختصاص داد. در زمینه آزادی فردی، محیط‌زیست و شرایط کسب‌وکارها وضعیت این شاخص بسیار بد و در میان ده کشور آخر در دنیا قرار دارد (موسسه لگاتوم²، 2022). عوامل و فرایندهای متعددی به عنوان تسهیل‌کننده اهداف، برنامه‌ها و سیاست‌گذاری عمومی توسعه کشور وجود دارند که در این میان حضور نخبگان در سازمان‌های دولتی برجسته‌ای دارند (موتقی و شایسته، 1392: 16). مساله اساسی در اینجا حضور و نقش نخبگان در فرایند سیاست‌گذاری و دسترسی به اجماع و انسجام فکری نزد نخبگان جامعه است. تجربه موفق کشورهای صنعتی بر این موضوع دلالت دارد که نخستین شرط موفقیت اجتماعی آن است که دولت بر نقش نخبگان سیاسی تمرکز داشته و از طریق دستیابی به انسجام فکری با آنان به ثبات سیاسی دست پیدا کند (جلالی و غلامی، 1389: 232). نخبگان سیاسی بخاطر قدرت تاثیرگذاری بر ساختار و عملکرد کل نظام سیاسی با هیچ یک از پاره‌نظام‌های سیاسی و اجتماعی دیگر قابل مقایسه نیستند. به همین دلیل محور اصلی مباحث علمای علوم اجتماعی در چند دهه اخیر را گروه نخبه سیاسی و ساختار عملکرد آنها تشکیل می‌دهد (حسین‌زاده، 1398: 25).

با وجود اهمیت و گستره اثرگذاری نقش خبرگان در سیاست‌گذاری دولتی کمتر مطالعه‌ای در راستای ارائه الگویی شفاف جهت در نظرگیری نقش و عاملیت خبرگان و نخبگان در سیاست‌گذاری عمومی انجام شده است. مسائلی همچون عدم انسجام فکری، مهاجرت نخبگان و انشقاق میان این افراد با هم و دولت از مهم‌ترین مسائلی است که امروز در کشور وجود دارد. ادامه روند موجود شکاف میان نخبگان با بدنه دولت را افزایش داده و نقشی که نخبگان در پیوند میان دولت و ملت و انسجام اجتماعی دارند را کم‌رنگ می‌سازد. بنابراین به نظر می‌رسد باید الگویی جامع و فراگیر در این راستا ترسیم گردد (حسینی و همکاران، 1398: 415).

در این مطالعه کوشش شده است تا از دیدگاه نخبگان برای طراحی الگوی مناسب سیاست‌گذاری رفاه استفاده شود. مساله اصلی این پژوهش براساس سه محور قابل جمع‌بندی و ارائه است. نخست اهمیت نظری بحث سیاست‌گذاری عمومی برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار، دوم ساختار حاکمیت دولتی در

¹ Legatum

² <https://www.prosperity.com/rankings>.

کشور و سوم مشکلات زیست محیطی در کشور ابعاد مختلف مساله پژوهش حاضر را تشکیل می‌دهند. این در حالی است که علی‌الرغم تاکید بر این مساله در اسناد بالادستی مانند سند 1404 کوشش‌های انجام شده به طوری شایسته و بایسته به منصفه ظهور نرسیده است. این می‌تواند ناشی از نبود الگویی فراگیر و راهبردی در این حوزه باشد. بنابراین مطالعه حاضر با هدف ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار صورت گرفته است. لذا پژوهش حاضر درصدد پاسخگویی به این سوال است که الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار چگونه است؟

مروری بر ادبیات نظری

«خط‌مشی»^۱ یا سیاست مجموعه تصمیمات متعامل بازیگر یا گروهی از بازیگران سیاسی در خصوصی انتخاب اهداف و ابزار دستیابی به آنها در شرایط مشخص است، به شرط آنکه این تصمیمات قانوناً در چارچوب اختیارات بازیگران اتخاذ شده باشد. «سیاست‌گذاری»^۲ یا خط‌مشی‌گذاری فرایندی را شامل می‌شود که از تشخیص مسئله یا موضوع شروع شده، با طی مراحل تدوین، تصویب، اجرا و درنهایت، ارزیابی خط‌مشی به پایان می‌رسد. بنابراین خط‌مشی‌گذاری عمومی به نوعی، همان فرایند تصمیم‌گیری را طی می‌کند (افراسیابی و ملکی، 1399: 12). «سیاست‌گذاری عمومی»^۳ مجموعه تصمیماتی است که به نام عموم از سوی حکومت اتخاذ شده و در شکل مقررات و دستورات به اجرا در می‌آید و دارای تأثیرات مستقیم یا غیرمستقیم در زندگی همه شهروندان می‌باشد (جیا و همکاران^۴، 2021: 780). سیاست‌گذاری عمومی به فعالیت‌های حکومت و مقاصدی که سبب این فعالیت‌ها است، اشاره دارد. در واقع شامل همه آن چیزی است که حکومت انجام می‌دهد یا کنار می‌گذارد. همچنین دربرگیرنده برنامه‌های سیاسی برای اجرای طرح‌هایی به‌منظور دستیابی به اهداف اجتماعی است (ایورات و همکاران^۵، 2020: 201).

ابزار اجرایی دولت‌ها برای انجام امور عمومی در حوزه رفاه و دستیابی به توسعه پایدار، سیاست‌گذاری عمومی است. سیاست‌گذاری عمومی مجموعه تصمیماتی است که به نام عموم از سوی حکومت اتخاذ شده و در شکل مقررات و دستورات به اجرا در می‌آید و دارای تأثیرات مستقیم یا غیرمستقیم در زندگی همه افراد جامعه و شهروندان می‌باشد (لارا-روبیو و همکاران^۶، 2022: 708). سیاست‌گذاری عمومی دانشی مساله‌محور و با هدف غایی حل مسائل عمومی در راستای تامین منافع عمومی است. از بارزترین مصادیق «منفعت عمومی» توجه به مسائل زیست‌محیطی در جهت دستیابی به اهداف توسعه پایدار است. درست به همین دلیل است که مسائل مربوط به پایداری یکی از ورودی‌های نظام خط‌مشی‌گذاری در

¹ Policy

² Policy Making

³ Public policy

⁴ Jia, Lieske & Chen

⁵ Ewert, Loer & Thomann

⁶ Lara-Rubio et al

کشورهای مختلف است (زاهدی و همکاران، 1393: 56). سیاست‌های توسعه پایدار هم می‌توانند از نوع خط‌مشی‌های اجرایی و هم از نوع خط‌مشی‌های تقنینی و حتی در مواردی هم که محیط زیست در خطر باشد، می‌توانند از نوع خط‌مشی‌های قضایی باشند. بعلاوه سیاست‌گذاری عمومی جهت دستیابی به اهداف توسعه پایدار از منظر خرد و کلان باید در کانون توجه تصمیم‌گیرندگان و مدیران قرار گیرد (ممیوند و همکاران، 1398: 82).

جهت اجرایی کردن سیاست‌های کلان، مداخلات آگاهانه و هدفمند دولت از طریق خط‌مشی‌گذاری به منصفه ظهور گذاشته می‌شود. تدوین خط‌مشی عبارت است از فرایندی که طی آن تصمیم معتبر گرفته می‌شود و تعریف اجرا فرایند انجام این تصمیم‌ها است. بین مرحله تدوین و اجرای خط‌مشی همپوشانی وجود دارد. اجرای خط‌مشی مجموعه‌ای یکپارچه از فرایند تعامل بین هدف‌گذاری و اقدام برای رسیدن به هدف است (آلوانی و همکاران، 1397: 14). خط‌مشی‌گذاری عامل اصلی موفقیت برنامه‌های بلندمدت در بخش عمومی است. از آنجاکه اجرا نباید از تدوین جدا باشد باید تمهیدات خاصی در مرحله شکل‌گیری خط‌مشی در نظر گرفته شود. بنابراین خط‌مشی‌گذاری ضامن اصلی موفقیت در پیاده‌سازی سیاست‌های کلان در سازمان‌های دولتی می‌باشد (فیگرا و همکاران، 2018: 618).

با وجود اهمیت بحث سیاست‌گذاری عمومی، سیر تکامل مکاتب این حوزه نشان می‌دهد که مفروضات اساسی مکاتب سنتی در حال حاضر مورد انتقاد شدید واقع شده است. اکنون جایگزینی رویکردهای گذشته با پارادایم جدید مورد اذعان صاحب‌نظران است (شریف و نقوی، 1399: 887). یکی از حوزه‌های بسیار اهمیت بحث پایداری و توسعه پایدار است که باید در سیاست‌گذاری عمومی مورد نظر قرار گیرد. پایداری به معنای پاسخگویی به نیازهای امروز بدون به مخاطره انداختن نیازمندی‌های نسل آینده است. این وظیفه‌ای است که دولت‌ها باید در سیاست‌گذاری خود به آن عنایت ویژه‌ای داشته باشند (لاو فرد و همکاران، 2020: 124). از سوی دیگر سیاست‌گذاری عمومی از مناظر مختلفی قابل بررسی است که یکی از این مناظر حوزه رفاه عمومی است. سیاست‌گذاری عمومی از منظر رفاه عمومی به مفهوم مطالعه و بررسی خدمات اجتماعی و رفاهی دولت است. این خدمات غیرسیاسی هستند و عمدتاً شامل مسکن، تأمین اجتماعی، مددکاری اجتماعی و آموزش می‌شود. هدف اصلی سیاست‌های اجتماعی کاهش نابرابری و بهبود رفاه انسانی است. اما بتدریج گستره و دامنه‌ی سیاست‌های اجتماعی از تعریف اولیه‌ی خود فراتر رفته است و شامل مواردی چون بهداشت، تغذیه، اشتغال‌زایی و سایر خدمات دولتی می‌شود (برزنجه عطری و خسروی، 1398: 161).

رفاه عمومی را می‌توان محور اصلی توسعه پایداری دانست که افزایش امنیت انسانی و رضایتمندی اجتماعی را امکان‌پذیر می‌سازد. به عبارت دیگر مفهوم پایداری در توسعه، با بسترسازی برای افزایش رفاه عمومی میسر می‌شود. این مساله از طریق بهبود زیرساخت‌ها، افزایش امکانات و تسهیلات رفاهی و توزیع

¹ Figueira et al

² Lawford et al

متناسب و عادلانه امکانات و تسهیلات رفاهی صورت می‌گیرد (سانگ و می¹، 2021: 12). توسعه پایدار برای پاسخ به معضلات اقتصادی، محیط زیستی و اجتماعی دنیای امروز از سوی دانشمندان مطرح و به طور گسترده توسط دولت‌ها، نهادهای بین‌المللی، سازمان‌های دولتی و غیردولتی و شرکت‌های انتفاعی و غیرانتفاعی مورد پذیرش قرار گرفته است. در این راستا ارائه الگویی جهت نهادینه‌شدن سیاست‌گذاری توسعه پایدار الزامی است (ملک و کمالی، 1392: 170).

در جدول 1، پیشینه پژوهشی مربوط به ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار ارائه شده است:

جدول 1- پیشینه پژوهش

محقق/سال	هدف	نتایج
سلیمی و همکاران (1399)	چگونگی تاثیر فرهنگ راهبردی نخبگان سیاسی بر رفتار سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران	فرضیه محققان که پس از بررسی مورد تأیید قرار گرفت این است که هنجارهای فرهنگ راهبردی نخبگان سیاسی موجب تکوین نقش ملی دولت رسالت‌محور برای ج.ا.ا. گردیده و متناسب با آن، رویکردهای رفتاری استقلال‌طلبی، فراملی‌گرایی و تجدیدنظرطلبی را در سیاست خارجی ج.ا.ا. ایران به دنبال داشته است.
رضایی (1399)	ارائه طراحی چارچوب سیاست‌گذاری توسعه پایدار با رویکرد ترکیبی	یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد اهداف اولویت دار در ایران با آنچه در اسناد اهداف توسعه پایدار بیان شده متفاوت است. اهداف «آب سالم و بهداشتی»، «صنعت، زیرساخت و نوآوری»، «صلح، عدالت و نهادهای توانمند» و «مشارکت برای اجرای اهداف» به عنوان اولویت دارترین اهداف جهت پیگیری در ایران شناخته شده است که باید سیاست‌گذاران توجه بیشتری به این اهداف در تدوین برنامه‌ها و سیاست‌های خود داشته باشند.
افراسیابی و ملکی (1399)	بررسی ابعاد خط‌مشی‌گذاری عمومی از دیدگاه اسلام با تأکید بر عدالت و مشارکت	طبق نتایج حاصل از پژوهش کشف و شناسایی قابلیت‌های افراد، قطعیت یافتن قابلیت‌ها، کسب توانمندی‌ها، توسعه منابع انسانی، شفافیت و پاسخگویی و فرصت‌های برابر با تأکید بر عدالت و مشارکت از ابعاد خط‌مشی‌گذاری عمومی محسوب می‌شود.
حسین‌زاده (1398)	نخبگان سیاسی، کارکرد فرهنگی و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران	یافته‌های پژوهش حاکی از این است که بین وضعیت موجود عملکرد نخبگان با انتظارات جامعه از آنها (وضعیت مطلوب) تفاوت معنی‌داری در حوزه‌های مورد اشاره وجود دارد.
برزگر و حسین‌زاده (1395)	بررسی عقلانیت سیاست‌گذاری عمومی در ایران	یافته‌های پژوهش حاکی از عدم توجه سیاست‌گذاران به تمهیدات اجرایی در حین تقنین است.
اسمالمن (2020)	بررسی مشارکت نخبگان در سیاست‌گذاری‌های مرتبط با توسعه فناوری	بر اساس نتایج بدست آمده در این پژوهش مشخص شد که در حال حاضر میزان توجه دولت به حضور نخبگان -درمقایسه با دو دهه پیش- افزایش یافته است. یکی از دلایل عدم مشارکت نخبگان در سیاست‌گذاری‌ها، این است که هنوز تعریف مشخصی از یک نخبه در نظام سیاست‌گذاری بریتانیا وجود ندارد.

¹ Song & Mei

<p>نتایج نشان داد شهروندانی که از قیمت‌های همراه با سوبسید استفاده می‌کنند کمتر نسبت به تاخیر خدمات حساس هستند و سیاست یارانه می‌تواند به طور موثر زمان انتظار را افزایش دهد. سیاست ارائه خدمات عمومی دولتی به صورت نرخ آزاد و نرخ همراه با یارانه‌ها، می‌تواند به طور موثر انتظار برای سیستم آزاد را بهبود بخشد و رفاه اجتماعی را از طریق این سیستم دوجانبه را بهبود بخشد. همچنین می‌تواند به ارائه یک قیمت بهینه برای به حداکثر رساندن رفاه اجتماعی کل سیستم خدمات عمومی منجر شود.</p>	<p>نوآوری در سیستم خدمات عمومی در راستای رفاه اجتماعی</p>	<p>چن و همکاران (2020)</p>
<p>بر اساس نتایج بدست آمده مشخص شد که تداوم ساختارهای حکمرانی سلسله مراتبی مانع اجرای موثر سیاست گردشگری می‌شود. در عین حال مشخص شد که از زمان مشارکت فعال نخبگان در بخش سیاست‌گذاری، پیشرفت‌های زیادی در گردشگری پایدار که در نهایت به توسعه پایدار منجر می‌شود، صورت گرفته است.</p>	<p>بررسی نقش نخبگان در فرایندهای سیاست‌گذاری توسعه پایدار</p>	<p>حسن و همکاران (2020)</p>

روش شناسی

مطالعه حاضر یک مطالعه کاربردی-توسعه‌ای است که با هدف ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار انجام شده است. این پژوهش از منظر نوع داده‌ها، یک پژوهش کیفی است و از منظر شیوه و بازه زمانی گردآوری داده‌ها در دسته پژوهش‌های پیمایشی-مقطعی قرار دارد.

جامعه آماری در بخش کیفی پژوهش حاضر شامل مدیران و نخبگان و صاحب‌نظران در حوزه سیاست‌گذاری عمومی است. حجم نمونه در مطالعاتی که با روش کیفی و مصاحبه انجام می‌شوند معمولاً بین 5 تا 25 نفر توصیه شده است. بطور کلی فرایند مصاحبه در تحلیل کیفی تا رسیدن به اشباع نظری ادامه پیدا می‌کند (رنجبر و همکاران، 1391: 248؛ جلالی، 1391: 315). در این مطالعه برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری نظری استفاده شد که روش مناسبی برای تعیین حجم نمونه در روش گرانددتئوری است (دانائی فرد و همکاران، 1393: 57).

نمونه‌گیری نظری فرایند گردآوری داده برای تولید نظری است که به آن وسیله پژوهشگر، به طور همزمان داده‌هایش را گردآوری، کدگذاری و تحلیل می‌کند. همچنین تصمیم می‌گیرد برای بهبود نظریه خود تا هنگام ظهور آن، در فرایند چه داده‌هایی گردآوری و در کجا آنها را پیدا کند (گلنزر و همکاران، 1968: 302). فرایند نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. براین اساس 11 نفر از افراد واجد شرایط در این مطالعه شرکت کرده‌اند.

جامعه آماری در بخش کمی و اعتبارسنجی الگوی پژوهش شامل مدیران سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه می‌باشد. در فرمول زیر تعداد نمونه مورد نیاز محاسبه شده است:

¹ Glaser, Strauss & Strutzel

$$n = \frac{t^2 pq}{d^2} = \frac{(1.96)^2 (0.5)(0.5)}{(0.05)^2} = 384$$

$$d = 0.05; t = 1.96; p = 0.5; q = 0.5$$

نمونه‌گیری با روش تصادفی ساده تا دستیابی به 384 پرسشنامه صحیح ادامه یافت. برای گردآوری داده‌های پژوهش از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و پرسشنامه استفاده گردید. از آنجا که برای مطالعات کیفی که با هدف اکتشافی و طراحی الگو انجام می‌شوند مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته مناسب‌تر هستند (دانایی‌فرد و همکاران، 1393)، در این تحقیق نیز در بخش نخست از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با خبرگان استفاده شده است. برای سنجش روایی از معیارهای قابلیت اعتبار، انتقال، تاییدپذیری و اطمینان استفاده گردید. برای ارزیابی پایایی بخش کیفی از ضریب هولستی^۱ استفاده شد. برای این منظور متن مصاحبه‌های انجام شده در دو مرحله کدگذاری شد. سپس درصد توافق مشاهده‌شده^۲ (PAO) محاسبه گردید:

$$PAO = \frac{2M}{N1 + N2} = \frac{236}{298 + 365} = 0.712$$

در فرمول فوق M تعداد موارد کدگذاری مشترک بین دو کدگذار می‌باشد. $N1$ و $N2$ به ترتیب تعداد کلیه موارد کدگذاری شده توسط کدگذار اول و دوم است. مقدار PAO بین صفر (عدم توافق) و یک (توافق کامل) است و اگر از $0/6$ بزرگتر باشد مطلوب می‌باشد. مقدار PAO در این مطالعه $0/712$ بدست آمده است که از $0/6$ بزرگتر است، بنابراین پایایی بخش کیفی مطلوب می‌باشد (هولستی، 1969: 126). برای بررسی روایی پرسشنامه از روایی محتوا (نظرخواهی از خبرگان) استفاده شد و اعتبار آن تایید گردید. همچنین آلفای کرونباخ کلی پرسشنامه در یک مطالعه مقدماتی $0/875$ بدست آمد. پس از توزیع پرسشنامه در نمونه منتخب روایی پرسشنامه با سه روش روایی سازه (مدل بیرونی)، روایی همگرا (AVE) و روایی واگرا بررسی شد. مقدار AVE برای تمامی متغیرهای باید بزرگتر از $0/5$ باشد. برای محاسبه پایایی نیز پایایی ترکیبی (CR) و ضریب آلفای کرونباخ هر یک از عوامل محاسبه گردید. میزان پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ تمامی ابعاد باید بزرگتر از $0/7$ باشد (داوری و رضازاده، 1392: 29). برای ارزیابی روایی گرا از معیار روایی یگانه-دوگانه HTMT استفاده شد. این معیار جایگزین روش قدیمی فورنل-لارکر شد. مقدار قابل قبول برای معیار HTMT بین $0/85$ تا $0/9$ است. اگر مقادیر مذکور کمتر از $0/9$ باشند، روایی واگرا قابل قبول است (هنسلر^۳ و همکاران، 2015: 33). روایی واگرا معیاری دیگر برای سنجش برازش مدل‌های اندازه‌گیری در روش PLS است.

¹ Holsti

² Percentage of Agreement Observation

³ Henseler

یافته‌های پژوهش

جهت ارائه مدل پژوهش از دیدگاه 11 نفر از نخبگان حوزه سیاست‌گذاری عمومی استفاده شد. از منظر جنسیت 6 نفر مرد و 5 نفر زن هستند. از منظر سنی 1 نفر کمتر از 35 سال، 4 نفر بین 35 تا 45 سال و 6 نفر بیش از 45 سال سن دارند. از نظر تحصیلی 3 نفر کارشناسی ارشد و 7 نفر دکتری دارند. در نهایت از نظر سابقه کاری، 5 نفر بین 10 تا 20 سال و 5 نفر بیش از 20 سال سابقه کاری دارند.

در بخش اعتبارسنجی مدل نیز از دیدگاه 384 نفر از مدیران استفاده شد. از منظر جنسیت، 202 نفر (53٪) از مدیران را مرد و 182 نفر (47٪) را زنان تشکیل می‌دهند. از منظر تحصیلات 134 نفر (35٪) کارشناسی، 165 نفر (43٪) کارشناسی ارشد و 85 نفر (22٪) تحصیلات تکمیلی دارند. از منظر سن 129 نفر (34٪) از مشتریان کمتر از 35 سال سن دارند. 130 نفر (34٪) بین 35 تا 45 سال و 125 نفر (33٪) نیز 45 سال و بیشتر سن دارند.

در مرحله ابتدایی پژوهش و پیش از شروع مصاحبه، شش سوال باز در نظر گرفته شد و در طول فرایند مصاحبه این پیش‌بینی شد که ممکن است سوالات جدیدی نیز مطرح شود. برای اینکه پژوهشگر با عمق و گستره محتوایی داده‌ها آشنا شود اقدام به بازخوانی مکرر داده‌ها و خواندن داده‌ها به صورت فعال (جستجوی معانی و الگوها) گردیده است. در جدول 2، سوالات مصاحبه ارائه شده است:

جدول 2- سوالات مصاحبه

ردیف	سوالات
1	به نظر شما اگر بخواهیم به ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه بپردازیم، چه مولفه‌ها و عواملی را باید در نظر بگیریم؟
2	به نظر شما شرایط علی تاثیرگذار در الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه کدامند؟
3	به نظر شما، شرایط بستر ساز (زمینه‌ای) تاثیرگذار در الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه کدامند؟
4	به نظر شما، شرایط مداخله‌گر (بازدارنده-تسهیل‌کننده) تاثیرگذار در الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه کدامند؟
5	چه راهبردها و اقداماتی را برای ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه پیشنهاد می‌کنید؟
6	به نظر شما، پیامدهای الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه چیست؟

نتایج مصاحبه‌ها با روش داده‌بنیاد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای این منظور متن مصاحبه‌ها چندین بار مطالعه و مرور شد. سپس داده‌ها به واحدهای معنایی در قالب جملات و پاراگراف‌های مرتبط با معنای اصلی شکسته شد. واحدهای معنایی نیز چندین بار مرور و سپس کدهای مناسب هر واحد معنایی نوشته و کدها براساس تشابه معنایی طبقه‌بندی شد. نتایج کدگذاری باز در جدول 3 درج شده است. لازم به ذکر است به منظور حفظ اطلاعات مشارکت‌کنندگان در امر مصاحبه پژوهش حاضر، هر یک از مصاحبه‌شوندگان با کد MIX نمایش داده شده است. حرف M برای نشان دادن مصاحبه و حرف I برای

نشان دادن شماره مصاحبه و حرف X برای نشان دادن شماره کد اولیه‌ای است که از متن مصاحبه استخراج شده است.¹

جدول 3- کدگذاری اولیه (باز) متون مصاحبه‌های پژوهش

مراجع	کدهای توصیفی	مفاهیم اولیه
{M3,4} {M4,1}	کسب آگاهی از رویه‌های سیاسی موجود در کشور	توجه نمودن به جریانهای سیاسی
{M1,2} {M5,1}	توجه و همراهی نمودن جریانهای سیاسی	
{M2,5} {M4,16}	توجه نمودن به مبارزات قدرت میان احزاب	در نظر گرفتن مبارزات قدرت میان احزاب و گروه‌های موجود در جامعه
{M7,22} {M9,11}	وجود مشکلات میان گروه‌های موجود در جامعه	
{M4,14} {M3,18}	توزیع بهینه منابع بودجه‌ایی	توزیع بهینه منابع بودجه‌ایی و بانکی
{M1,12} {M6,22}	ارائه تسهیلات بانکی	
{M9,34} {M11,10}	وجود تنوع در ائتلاف‌های موجود در جامعه	تنوع و تعدد ائتلاف‌های موجود در جامعه
{M5,32} {M2,41}	تعدد و تضاد ائتلاف‌های جامعه	
{M8,26} {M4,13}	استفاده از تجارب سایر کشورها	تجربه کشورهای مشابه منطقه و مورد علاقه
{M1,20} {M4,16}	در نظر گرفتن تجارب مشابه	
{M1,4} {M7,14} {M4,36}	ایجاد نوآوری در سیستم	خلاقیت و نوآوری موجود در یک سیستم
{M3,41} {M6,12} {M9,29} {M11,19}	به‌کارگیری خلاقیت در انجام امور	
{M1,12} {M6,23}	حمایت از ایده‌های خلاقانه افراد	خلق اندیشه‌های نو
{M8,34} {M5,45}	تشویق افراد به ایجاد اندیشه جدید و نوآورانه	

¹ برای مثال M3,4 نشان‌دهنده مصاحبه شونده شماره 3 و شماره کد 4 از این مصاحبه می‌باشد.

مفاهیم اولیه	کدهای توصیفی	مراجع
فرا تر رفتن از سنت‌ها و چارچوب‌های رایج اندیشه	خارج شدن از وضعیت سنتی موجود	{M1,36} {M2,13} {M6,21}
	ایجاد تغییر در اندیشه‌های موجود	{M4,15} {M5,17} {M8,20} {M10,11}
در نظر گرفتن مصلحت عمومی	عملکرد براساس صلاحیت عموم	{M2,10} {M4,9}
	در نظر گرفتن منافع و مصالح عموم	{M9,15}
نقد وضع موجود سیاسی-اجتماعی	انتقاد نمودن به وضعیت سیاسی کشور	{M2,4} {M1,1}
	نقد وضعیت اجتماعی توسط نخبگان	{M4,2} {M4,36}
	عدم توجه نخبگان به یک طبقه خاص	{M3,16}
عدم وابستگی به علایق طبقات خاص	در نظر گرفتن آحاد جامعه در یک تراز	{M4,18} {M4,24}
خلق نظریه‌های اجتماعی	ارائه نظریه‌های کارآمد اجتماعی	{M11,21} {M2,11} {M4,17}
	توجه نمودن به نیازهای اجتماع و خلق نظریه براساس آن	{M9,5} {M10,17} {M11,10}
	ارائه راه‌حل جهت غلبه بر چالش‌های موجود	{M3,43} {M1,24}
ارائه راه‌حل و پیش‌بینی مسیر آینده	پیش‌بینی مسیر آینده توسط نخبگان	{M2,10} {M6,11} {M8,15}
سطح رفاه عمومی	سنجش میزان سطح رفاه عمومی	{M3,4} {M7,24} {M9,29}
	تلاش جهت ارتقاء سطح رفاه	{M10,22} {M11,18}
	وجود تحریم‌های غیرمنصفانه علیه کشور	{M7,27}
تحریم‌ها و چالش‌های مرتبط با آن	درگیر شدن با موضوعات سیاسی و اقتصادی بر اثر تحریم	{M4,21} {M5,34} {M7,36}

مراجع	کدهای توصیفی	مفاهیم اولیه
{M7,14}	وجود تورم بالا	تورم و تاثیر مستقیم آن بر سطح رفاه
{M8,20}		
{M10,31}		
{M5,18}	تاثیر منفی تورم بر سطح رفاه	نوسانات ارزی
{M1,26}		
{M4,17}		
{M9,15}	نوسانات شدید ارزی	نوسانات ارزی
{M11,17}		
{M6,22}		
{M10,17}	عدم توانایی مقابله با کاهش نوسانات ارزی	باورها، اعتقادات و ارزش‌های عموم
{M11,13}		
{M8,11}		
{M2,14}	احترام گذاشتن به باورهای عموم	باورها، اعتقادات و ارزش‌های عموم
{M4,19}		
{M6,30}		
{M9,35}	حفظ اعتقادات و ارزش‌های افراد	مشارکت و همبستگی اجتماعی
{M2,41}		
{M1,26}		
{M11,23}	افزایش مشارکت میان فردی	مشارکت و همبستگی اجتماعی
{M9,38}		
{M3,31}		
{M4,25}	ایجاد همبستگی اجتماعی	هویت اجتماعی
{M1,10}		
{M9,21}		
{M11,26}	بهبود هویت اجتماعی	هویت اجتماعی
{M1,4}		
{M8,15}		
{M2,24}	ایجاد نقش تاثیرگذار در اجتماع	اشتغال در امور فرهنگی
{M11,28}		
{M9,36}		
{M5,31}	اشتغال در امور فرهنگی	اشتغال در امور فرهنگی
{M1,24}		
{M4,27}		
{M11,32}	فرهنگ‌سازی در جامعه	بکارگیری دولت الکترونیک
{M10,25}		
{M8,22}		
{M1,20}	استقرار دولت الکترونیک در کشور	استفاده از امکانات و ابزارهای ارتباطی، مطالعاتی و ...
{M5,17}		
{M4,27}		
{M6,16}	استفاده از امکانات به روز	استفاده از امکانات و ابزارهای ارتباطی، مطالعاتی و ...
{M4,10}		
	استفاده از ابزارهای ارتباطی، مطالعاتی و ...	

مراجع	کدهای توصیفی	مفاهیم اولیه
{M7,21} {M3,44} {M1,14}	ارتقاء زیرساختهای نرم‌افزاری	بهبود زیرساختهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری
{M9,17} {M10,32} {M8,16}	بهبود زیرساختهای سخت‌افزاری	
{M1,21} {M4,26} {M6,2}	استفاده از تجهیزات مدرن	به‌روزرسانی تجهیزات مورد استفاده
{M4,11} {M5,20} {M9,19}	به‌روزرسانی تجهیزات و امکانات موجود	
{M5,33} {M6,25} {M7,17}	بهره‌گیری از استانداردهای جهانی	به‌کارگیری استانداردهای جهانی فناورانه
{M9,27} {M1,39} {M11,31}	استفاده از استانداردهای فناورانه	
{M2,41} {M11,23}	فقدان انسجام لازم در اطلاعات رفاهی جامعه	عدم یکپارچگی اطلاعات رفاهی
{M1,28} {M6,18} {M7,33}	عدم توجه به اطلاعات واقعی رفاهی	
{M3,6}	عدم نظارت بر رفاه جامعه	عدم کارکرد مطلوب نهادهای نظارتی
{M4,8} {M5,9}	فقدان ناظرهای متخصص بر اجرای خط‌مشی	
{M8,11} {M11,29}	وجود قوانین اداری غیرمنعطف	ضعف بروکراتیک
{M1,34}	بروکراتیک ضعیف	
{M3,10} {M4,7} {M2,24}	عدم استفاده براساس روزه افراد	وجود روابط به‌جای ضوابط
{M2,17} {M1,22} {M4,27}	عدم استفاده براساس تخصص و مهارت افراد	
{M6,33} {M2,40}	عدم انتصاب مدیران شایسته	فقدان شایسته‌سالاری
{M9,30}	عدم اهمیت دادن به توانمندی افراد	
{M10,11} {M1,23}	سازگاری خط‌مشی‌ها با ارزش‌های اجتماعی	

مراجع	کدهای توصیفی	مفاهیم اولیه
{M9,14}	تدوین خط مشی‌ها متناسب با فرهنگ جامعه	سازگاری خط مشی‌ها با ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی جامعه
{M8,28}	بهره‌گیری از دانش جهانی	استفاده از دانش و تجربیات جهانی
{M1,34}	استفاده از تجربیات جهانی	
{M3,15}		
{M2,43}	ارتقاء دانش تخصصی و عمومی در حوزه رفاه	افزایش دانش سیاست‌گذاری در حوزه رفاه
{M6,23}		
{M10,12}	ارتقاء دانش سیاست‌گذاری	ایجاد مراکز مطالعاتی مستقل
{M7,17}	استفاده از دانش مراکز مستقل اطلاعاتی	
{M8,19}		
{M10,25}	توسعه مراکز مستقل در زمینه اطلاعات	توانمندسازی و تامین حداقل نیازهای اساسی جامعه
{M9,5}	نیازسنجی جامعه	
{M1,8}		
{M2,11}	تامین نیازهای اساسی جامعه	تقویت مشارکت‌های مردمی
{M3,1}	افزایش مشارکت مردمی	
{M10,11}		
{M4,23}	تشویق مردم به همکاری و مشارکت	پایداری برنامه‌های رفاه اجتماعی
{M5,14}	ایجاد ثبات در برنامه‌ریزی رفاه اجتماعی	
{M9,10}		
{M1,21}	پایدار ماندن در اجرای برنامه‌ها	گسترش عقلانیت و بهزیستی اجتماعی
{M3,35}		
{M7,18}	گسترش عقلانیت	
{M8,15}		
{M4,27}	بهزیستی اجتماعی	توزیع عادلانه منابع و درآمد
{M2,38}		
{M4,43}	توزیع منابع به‌طور عادلانه در میان افراد جامعه	
{M3,16}		
{M2,22}	تقسیم درآمد و توسعه اقتصادی در جامعه	
{M5,17}		

در مرحله کدگذاری باز 236 کد شناسایی گردید. در ادامه، کدگذاری محوری که دومین مرحله تجزیه و تحلیل در نظریه‌پردازی داده بنیاد است، انجام شد. هدف از این مرحله برقراری رابطه بین طبقه‌های تولید شده در مرحله کدگذاری باز است. در این مرحله، با غربالگری، حذف کدهای تکراری و یکپارچه نمودن کدهای هم‌معنی، شاخص‌های استخراج شده از متون مصاحبه‌ها مقوله‌بندی می‌شوند. در این مرحله از کدگذاری، ارتباط سایر طبقه‌ها با طبقه محوری در شش عنوان می‌تواند تحقق داشته باشد که عبارتند از شرایط علی، پدیده محوری، راهبردها و اقدامات، شرایط مداخله‌گر، شرایط زمینه‌ای و پیامدها (استراوس

و کوربین، 1997: 214). با ملاحظات انجام شده به 6 بعد، 8 مقوله اصلی و 40 مقوله فرعی دست پیدا شد. شاخص‌های مدل سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان مستخرج از مصاحبه‌ها به روش روش گراند تئوری در جدول 4 ارائه شده است.

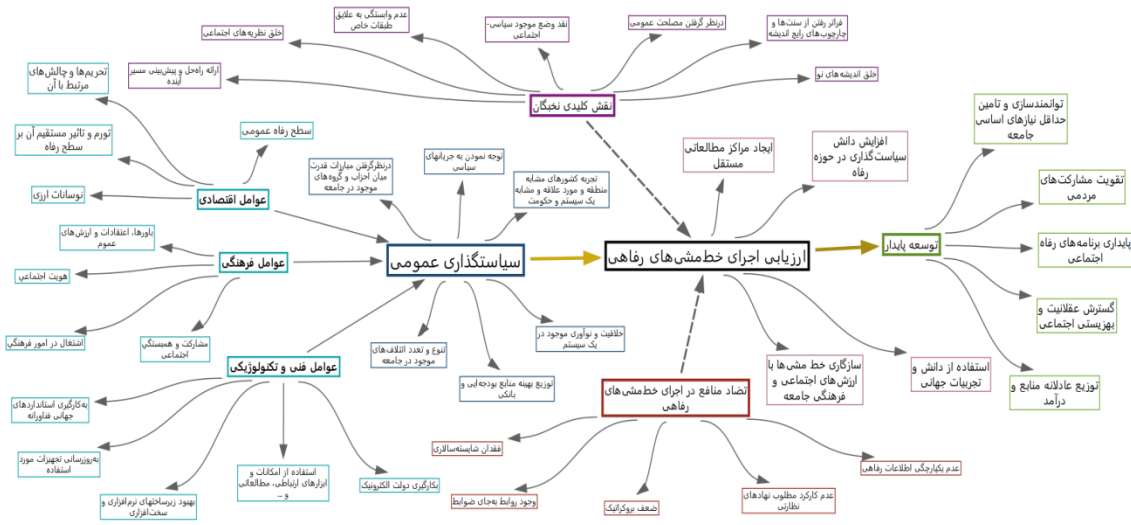
جدول 4- شاخص‌های مدل بومی سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان

ابعاد	مقوله‌های اصلی	مقوله‌های فرعی
پدیده محوری	سیاست‌گذاری عمومی	1) توجه نمودن به جریانهای سیاسی
		2) در نظر گرفتن مبارزات قدرت میان احزاب و گروه‌های موجود در جامعه
		3) توزیع بهینه منابع بودجه‌ای و بانکی
		4) تنوع و تعدد ائتلاف‌های موجود در جامعه
		5) تجربه کشورهای مشابه منطقه و مورد علاقه
		6) خلاقیت و نوآوری موجود در یک سیستم
عوامل زمینه‌ای	نقش کلیدی نخبگان	7) خلق اندیشه‌های نو
		8) فراتر رفتن از سنت‌ها و چارچوب‌های رایج اندیشه
		9) در نظر گرفتن مصلحت عمومی
		10) نقد وضع موجود سیاسی-اجتماعی
		11) عدم وابستگی به علایق طبقات خاص
		12) خلق نظریه‌های اجتماعی
عوامل اقتصادی	عوامل اقتصادی	13) ارائه راه‌حل و پیش‌بینی مسیر آینده
		14) سطح رفاه عمومی
		15) تحریم‌ها و چالش‌های مرتبط با آن
		16) تورم و تاثیر مستقیم آن بر سطح رفاه
شرایط علی	عوامل فرهنگی	17) نوسانات ارزی
		18) باورها، اعتقادات و ارزش‌های عموم
		19) مشارکت و همبستگی اجتماعی
		20) هویت اجتماعی
		21) اشتغال در امور فرهنگی
		22) بکارگیری دولت الکترونیک

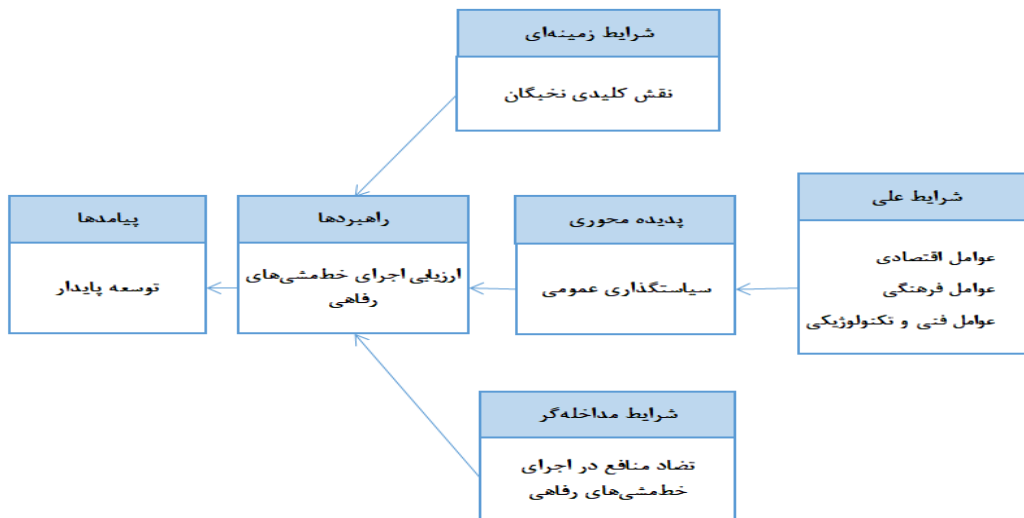
ابعاد	مقوله‌های اصلی	مقوله‌های فرعی
	عوامل فنی و تکنولوژیکی	23) استفاده از امکانات و ابزارهای ارتباطی، مطالعاتی و ...
		24) بهبود زیرساختهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری
		25) به‌روزرسانی تجهیزات مورد استفاده
		26) به‌کارگیری استانداردهای جهانی فناورانه
عوامل مداخله‌گر	تضاد منافع در اجرای خط‌مشی‌های رفاهی	27) عدم یکپارچگی اطلاعات رفاهی
		28) عدم کارکرد مطلوب نهادهای نظارتی
		29) ضعف بروکراتیک
		30) وجود روابط به‌جای ضوابط
راهبرد	ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی	31) فقدان شایسته‌سالاری
		32) سازگاری خط‌مشی‌ها با ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی جامعه
		33) استفاده از دانش و تجربیات جهانی
		34) افزایش دانش سیاست‌گذاری در حوزه رفاه
پیامدها	توسعه پایدار	35) ایجاد مراکز مطالعاتی مستقل
		36) توانمندسازی و تامین حداقل نیازهای اساسی جامعه
		37) تقویت مشارکت‌های مردمی
		38) پایداری برنامه‌های رفاه اجتماعی
		39) گسترش عقلانیت و بهزیستی اجتماعی
		40) توزیع عادلانه منابع و درآمد

در شکل زیر خروجی حاصل از نرم‌افزار MAXQDA ارائه شده است:

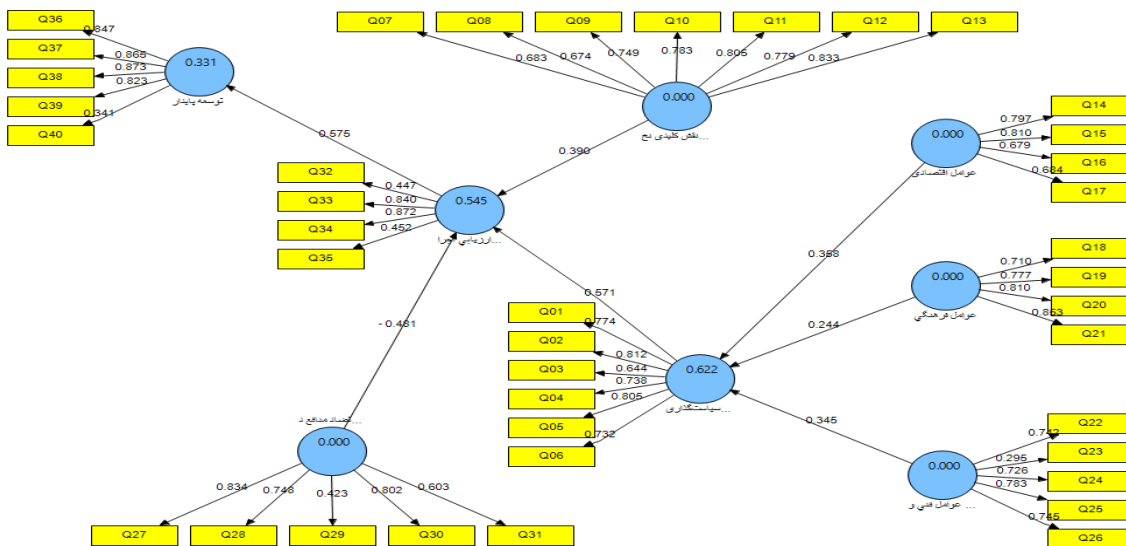
شکل 1- خروجی حاصل از نرم‌افزار MAXQDA

در فرایند تحقیق پس از گردآوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل و تفسیر آن‌ها نوبت به ارائه مدل، نتیجه‌گیری و جمع‌بندی تحقیق می‌رسد. در گام اول با بررسی وضعیت موجود، داده‌های به دست آمده در 6 بعد طبقه‌بندی می‌شوند. با نظر اساتید و کارشناسان امر، از کلیه شاخص‌های به دست آمده از تحلیل کیفی داده بنیاد مصاحبه‌ها، تعداد 40 شاخص، جهت ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه به کار گرفته شده و در شکل 2، مدل پارادایمی پژوهش ارائه شده است:

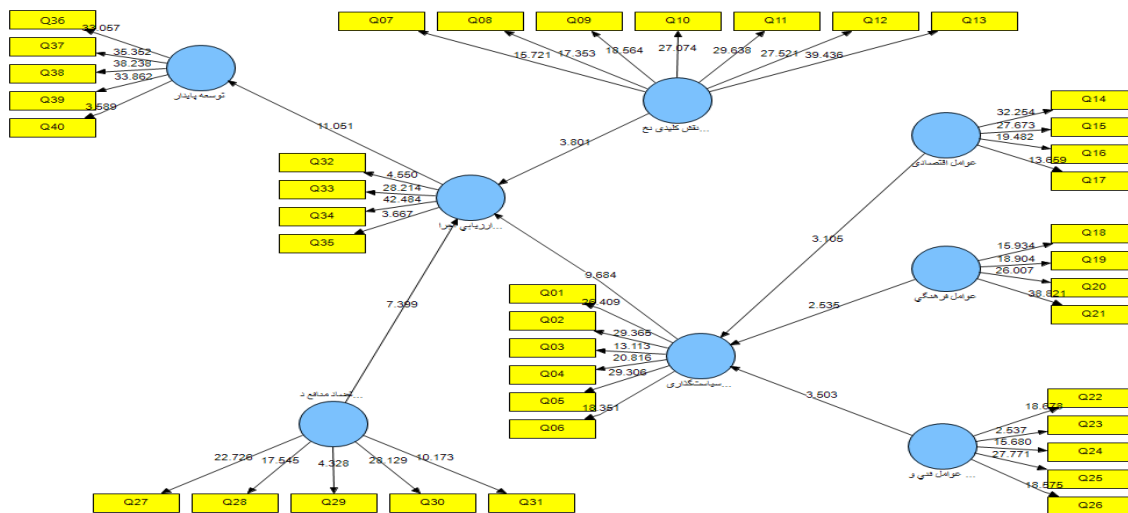

شکل 2- مدل پارادایمی سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار

نتایج اعتبارسنجی الگوی پژوهش در حالت تخمین استاندارد در شکل 3 نمایش داده شده است. آماره t جهت بررسی معناداری روابط با روش بوت استرپینگ در شکل 4 آمده است.

شکل 3- ضرایب مسیر متغیرهای مدل حداقل مربعات جزئی (تخمین استاندارد)

شکل 4- معناداری مدل حداقل مربعات جزئی (بوت‌استرپینگ)

بر اساس ضریب مسیر مشاهده شده و مقدار آماره t (بوت‌استرپینگ) روابط متغیرها به صورت زیر قابل تفسیر است:

ضریب تاثیر عوامل اقتصادی بر سیاست‌گذاری عمومی مقدار $0/358$ بدست آمده است. همچنین مقدار آماره t نیز $3/105$ بدست آمده است. بنابراین با اطمینان 95% می‌توان ادعا کرد: عوامل اقتصادی بر سیاست‌گذاری عمومی تاثیر مثبت و معناداری دارد.

ضریب تاثیر عوامل فرهنگی بر سیاست‌گذاری عمومی مقدار $0/244$ بدست آمده است. همچنین مقدار آماره t نیز $2/535$ بدست آمده است. بنابراین با اطمینان 95% می‌توان ادعا کرد: عوامل فرهنگی بر سیاست‌گذاری عمومی تاثیر مثبت و معناداری دارد.

ضریب تاثیر عوامل فنی و تکنولوژیکی بر سیاست‌گذاری عمومی مقدار $0/345$ بدست آمده است. همچنین مقدار آماره t نیز $3/503$ بدست آمده است. بنابراین با اطمینان 95% می‌توان ادعا کرد: عوامل فنی و تکنولوژیکی بر سیاست‌گذاری عمومی تاثیر مثبت و معناداری دارد.

ضریب تاثیر سیاست‌گذاری عمومی بر ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی مقدار $0/571$ بدست آمده است. همچنین مقدار آماره t نیز $9/684$ بدست آمده است. بنابراین با اطمینان 95% می‌توان ادعا کرد: سیاست‌گذاری عمومی بر ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی تاثیر مثبت و معناداری دارد.

ضریب تاثیر نقش کلیدی نخبگان بر عوامل فنی و تکنولوژیکی مقدار 0/390 بدست آمده است. همچنین مقدار آماره t نیز 3/801 بدست آمده است. بنابراین با اطمینان 95٪ می توان ادعا کرد: نقش کلیدی نخبگان بر عوامل فنی و تکنولوژیکی تاثیر مثبت و معناداری دارد.

ضریب تاثیر تضاد منافع در اجرای خطمشی های رفاهی بر توسعه پایدار مقدار 0/481 بدست آمده است. همچنین مقدار آماره t نیز 7/399 بدست آمده است. بنابراین با اطمینان 95٪ می توان ادعا کرد: تضاد منافع در اجرای خطمشی های رفاهی بر توسعه پایدار تاثیر مثبت و معناداری دارد.

ضریب تاثیر ارزیابی اجرای خطمشی های رفاهی بر توسعه پایدار مقدار 0/575 بدست آمده است. همچنین مقدار آماره t نیز 11/051 بدست آمده است. بنابراین با اطمینان 95٪ می توان ادعا کرد: ارزیابی اجرای خطمشی های رفاهی بر توسعه پایدار تاثیر مثبت و معناداری دارد.

همچنین خلاصه نتایج ارزیابی برازش مدل اندازه گیری در جدول 5 ارائه شده است.

جدول 5- خلاصه نتایج بخش ساختاری مدل (روابط متغیرهای مدل)

نتیجه	آماره t	ضریب تاثیر	رابطه
تایید	3/105	0/358	عوامل اقتصادی ← سیاست گذاری عمومی
تایید	2/535	0/244	عوامل فرهنگی ← سیاست گذاری عمومی
تایید	3/503	0/345	عوامل فنی و تکنولوژیکی ← سیاست گذاری عمومی
تایید	9/684	0/571	سیاست گذاری عمومی ← ارزیابی اجرای خطمشی های رفاهی
تایید	3/801	0/390	نقش کلیدی نخبگان ← عوامل فنی و تکنولوژیکی
تایید	7/399	0/481	تضاد منافع در اجرای خطمشی های رفاهی ← توسعه پایدار
تایید	11/051	0/575	ارزیابی اجرای خطمشی های رفاهی ← توسعه پایدار

برازش مدل درونی (ساختاری) براساس سه شاخص ضریب تعیین (R^2)، شاخص استون-گیزر (Q^2) و شاخص نیکویی برازش (GOF) ارزیابی گردیده است. ضریب تعیین (R^2) معیاری است که میزان تغییرات هر یک از متغیرهای وابسته مدل به وسیله متغیرهای مستقل را نشان می دهد. چین¹ (1998) سه مقدار 0/19، 0/33 و 0/67 را به عنوان مقدار ملاک برای برازش بخش ساختاری مدل به وسیله معیار ضریب تعیین تعریف کرده است. ضریب تعیین ممیزی بازاریابی شرکت های ارائه دهنده اینترنت ثابت 0/756 گزارش شده است که مقدار قابل قبولی است.

¹ Chin

معیار استون- گیزر¹ Stone-Geisser یا شاخص Q^2 قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌کند. هنسلر و همکاران (2015) درباره شدت قدرت پیش‌بینی مدل در مورد سازه‌های درون‌زا، سه مقدار 0/02، 0/15 و 0/35 را به ترتیب قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند. این مقادیر برای تمامی سازه‌های پژوهش مثبت و بزرگتر از 0/35 بدست آمده است. بنابراین قدرت پیش‌بینی سازه‌های پژوهش بصورت قوی برآورد می‌شود.

مهمترین شاخص برازش مدل در روش حداقل مجذورات جزئی، شاخص GOF است. معیار GOF توسط تنهاوس و همکاران² (2005) ابداع گردید. وتزلز و همکاران³ (2009) سه مقدار 0/01، 0/25 و 0/36 را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای Gof معرفی نموده‌اند. این شاخص با استفاده از میانگین هندسی شاخص R^2 و میانگین شاخص‌های افزونگی⁴ قابل محاسبه است. شاخص GOF برابر 0/554 بدست آمده است بنابراین مدل از برازش مطلوبی برخوردار است.

نتیجه‌گیری

هر پژوهشی با هدف استفاده از نتایج آن برای بهبود امور و یا تغییر شرایطی صورت می‌گیرد. نتایج حاصل از این پژوهش نیز می‌تواند مورد استفاده مدیران و نخبگان و صاحب‌نظران در حوزه سیاست‌گذاری عمومی و مدیران سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه قرار گیرد که در محیط‌های پویا و پیچیده امروزه قرار دارند و به دنبال استفاده از ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار می‌باشند.

براساس مدل ارائه شده مشخص گردید، شرایط علی شامل عوامل اقتصادی، فرهنگی، فنی و تکنولوژیکی است که بر سیاست‌گذاری عمومی اثر می‌گذارند. در نتایج مطالعات ایورات و همکاران (2020) و ممیوند و همکاران (1398) نیز به تاثیرگذاری عوامل اقتصادی و فرهنگی اشاره شده و از این منظر با نتایج پژوهش حاضر سازگار است.

نتایج نشان داد، مولفه سیاست‌گذاری عمومی به عنوان پدیده محوری بر ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی موثر است. در نتایج مطالعه مهدی‌زاده راینی و همکاران (1401) نیز به اهمیت و تاثیرگذاری سیاست‌گذاری عمومی پرداخته شده و با نتایج پژوهش حاضر هم‌راستا است.

دستاوردهای پژوهش مشخص نمود در این میان نخبگان شرایط زمینه‌ای را فراهم می‌آورند که الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار امکان استقرار

---

¹ Stone-Geisser

² Tenenhaus

³ Wetzels

⁴ Communalities

یابد. از سوی دیگر تضاد منافع در اجرای خط‌مشی‌های رفاهی نیز شرایط مداخله‌گر هستند. در نتایج مطالعات لافرد و همکاران (2020) و کریم‌پور و کریم‌خانی (1400) نیز به اهمیت نقش تخبگان اشاره شده و با نتایج پژوهش حاضر هم‌خوانی دارد.

در نهایت نیز مشخص گردید از طریق ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی دستیابی به توسعه پایدار قابل حصول است که در مطالعه لارا-روبیو و همکاران (2022) نیز این مهم به تایید رسیده است.

همچنین براساس نتایج پژوهش پیشنهادات کاربردی زیر ارائه می‌گردد:

به مدیران ذی‌ربط جهت ارائه الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار پیشنهاد می‌شود به جریان‌های سیاسی توجه نمایند و مبارزات قدرت میان احزاب و گروه‌ها را در نظر بگیرند و منابع بودجه‌ایی و بانکی را به صورت بهینه توزیع نمایند و به خلاقیت و نوآوری در یک سیستم توجه کنند و همچنین تجربه کشورهای مشابه منطقه و مورد علاقه را مورد بررسی و توجه قرار دهند.

جهت نقش کلیدی نخبگان پیشنهاد می‌شود اندیشه‌های نو خلق کنند، از سنت‌ها و چارچوب‌های رایج اندیشه فراتر روند و مصلحت عمومی را در نظر بگیرند و وضع موجود سیاسی-اجتماعی را نقد کنند و به علایق طبقات خاص وابستگی نداشته باشند و نظریه‌های اجتماعی خلق کنند و راه‌حل ارائه دهند و مسیر آینده را پیش‌بینی نمایند.

جهت عوامل اقتصادی پیشنهاد می‌شود به سطح رفاه عمومی توجه کنند و تحریم‌ها و چالش‌های مرتبط با آن را مورد بررسی و توجه قرار دهند و تورم و تاثیر مستقیم آن بر سطح رفاه را بررسی کنند و به نوسانات ارزی توجه کنند.

جهت عوامل فرهنگی پیشنهاد می‌شود به باورها، اعتقادات و ارزش‌های عموم توجه کنند و به مشارکت و همبستگی اجتماعی و هویت اجتماعی توجه داشته باشند و به امور فرهنگی مشغول باشند. همچنین پیشنهاد می‌شود دولت الکترونیک را بکار گیرند و از امکانات و ابزارهای ارتباطی، مطالعاتی و ... استفاده کنند و زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری را بهبود دهند و تجهیزات مورد استفاده را به‌روزرسانی کنند و استانداردهای جهانی فناورانه را به‌کار گیرند.

جهت ارزیابی اجرای خط‌مشی‌های رفاهی پیشنهاد می‌شود خط‌مشی‌ها با ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی جامعه سازگاری داشته باشند و از دانش و تجربیات جهانی استفاده کنند و دانش سیاست‌گذاری در حوزه رفاه را افزایش دهند و مراکز مطالعاتی مستقل ایجاد کنند. همچنین جهت رفع تضاد منافع در اجرای خط‌مشی‌های رفاهی پیشنهاد می‌شود اطلاعات رفاهی یکپارچگی داشته باشند و نهادهای نظارتی کارکرد مطلوب داشته باشند و ضعف‌های بروکراتیک را شناسایی و برطرف کنند و ضوابط را به‌جای روابط برقرار کنند و شایسته‌سالاری را مبنای قرار دهند.

علاوه بر موارد مذکور جهت توسعه پایدار پیشنهاد می‌شود توانمندسازی را اجرا کنند و حداقل نیازهای اساسی جامعه را تامین کنند و مشارکت‌های مردمی را تقویت کنند و عقلانیت و بهزیستی اجتماعی را گسترش دهند و منابع و درآمد را عادلانه توزیع نمایند.

توصیه‌های سیاسی

از آنجاییکه سیاست‌گذاری عمومی ناشی از تصمیمات سیاسی است که دولت در جهت به اجرا گذاشتن برنامه‌هایی برای نیل به اهداف اجتماعی اتخاذ می‌کند، توسعه پایدار نیز یک چشم‌انداز جدید و بااهمیت در سیاست‌گذاری عمومی است که نیازهای نسل فعلی را پاسخ می‌دهد؛ بدون آن‌که توانایی نسل‌های آینده برای پاسخ‌گویی به نیازهایشان را کاهش دهد. از طرفی مطالعات تاریخی نشان دهنده نقش کلیدی نخبگان در تحولات اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی است. توجه بسیاری از کشورهای پیشرفته و توسعه یافته حاکی از آنست که نخبگان کشور بویژه نخبگان سیاسی حاکم با ایفای نقش اساسی خود در فرایند تصمیم‌گیری امور و اداره کشور تاثیر مهم در فرآیند توسعه ایفا می‌کنند. لذا این فرایند در سایه ثبات در جامعه است که معنا پیدا می‌کند. حال ثبات سیاسی در اصل ناظر به وجود توازن بین خواسته‌های مردمی از یک‌طرف و کار ویژه‌های دولتی از طرف دیگر می‌باشد.

بنابراین طراحی الگوی مطلوب سیاست‌گذاری عمومی در حوزه رفاه با عاملیت نخبگان برای نیل به توسعه پایدار، باید از دیدگاه خبرگان و مدیران آگاه از مسائل توسعه پایدار صورت گیرد. درباره نقش خبرگان در فرایند تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی دیدگاه‌های زیادی وجود دارد. نخبگان می‌توانند به صورت مستقیم و غیرمستقیم در فرایند تصمیم‌سازی مشارکت و بر جریان تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری عمومی تاثیر بگذارند. روش مستقیم عمدتاً به وسیله نخبگان حاکم و از مجاری رسمی طی می‌شود. در روش غیرمستقیم با فعالیت نخبگان در امور آموزشی و پژوهشی صورت می‌پذیرد. در این میان نقشی که نخبگان در سیاست‌گذاری ایفا می‌کنند، اهمیت بیشتری دارد. دستیابی به این معنا که عناصر و بازیگران مختلف تا حد در کل فرآیند سیاست‌گذاری موثر هستند، اندیشه‌وران عرصه تاریخ و اجتماع را به سوی نظریه نخبه‌گرایی رهنمون ساخته است. براساس نتایج پژوهش، بدون در نظر گرفتن عاملیت نخبگان هرگونه فعالیت در عرصه سیاست‌گذاری عمومی ناکامل بوده و با مشکلات اجرایی مواجه خواهد شد.

فهرست منابع

الف) منابع فارسی

افراسیابی، رویا؛ ملکی، اعظم. (1399). بررسی ابعاد خط‌مشی‌گذاری عمومی از دیدگاه اسلام با تأکید بر عدالت و مشارکت، فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، 4 (۲۹)، 1-15.

- آلوانی، مهدی، کاظمی، ساسان؛ جمشیدی، مینا. (1397)، راهبردهای اجرایی در صنعت نفت کشور براساس اولویت بندی عوامل موثر بر اجرای خط‌مشی‌های آن حوزه، فصلنامه راهبرد اقتصادی، 7 (25)، 42-7.
- برزگر، ابراهیم، حسین زاده، صیاد. (1395). بررسی عقلانیت سیاستگذاری عمومی در ایران: مطالعه موردی «قانون هدفمند کردن یارانه‌ها». فصلنامه سیاستگذاری عمومی، 2 (1)، 51-79.
- برزنجه عطری، سید رحمت اله، خسروی، ملک تاج. (1397). تاثیر سیاستگذاری عمومی از منظر رفاه عمومی بر توسعه اجتماعی سیاسی مطالعه موردی استان کردستان. پژوهش اجتماعی، 10 (41)، 159-180.
- پارسا، غفار؛ فیض، داود؛ سبزی، هادی. (1399). اهمیت رفاه، تامین اجتماعی و بهتر زیستن شهروندان. چشم‌انداز مدیریت بازرگانی، 12 (14)، 25-39.
- جلالی، رستم. (1391). نمونه‌گیری در پژوهش‌های کیفی، مجله تحقیقات کیفی در علوم سلامت، 1 (4)، 310-320.
- جلالی، رضا؛ غلامی، مهدی. (1389). انسجام فکری نخبگان سیاسی درون حاکمیت و شکل‌گیری ثبات در نظام سیاسی. پژوهش‌های علوم مدیریت، 4 (10)، 225-244.
- حاجی بابا علی، رضا، نادر هوشمندیار، عاطفه عباسی کلیمانی، ابوالقاسم طاهری. (1399). مبانی نظری تحولات سیاست‌گذاری جمعیت در ایران بعد از انقلاب. نشریه مطالعات دفاع مقدس 4، 77-96.
- حسین‌زاده، صالح. (1398). نخبگان سیاسی، کارکرد فرهنگی و امنیت ملی ایران. سیاست دفاعی، 27 (108)، 9-46.
- حسینی، رضا؛ گلشنی، رضا؛ شفیعی، اسماعیل. (1398). آسیب‌شناسی منطقه‌ای-جغرافیایی نقش نخبگان ایرانی در تصمیم‌سازی از دیدگاه سیاست‌گذاری عمومی. فصلنامه برنامه‌ریزی منطقه‌ای، 9 (3)، 405-427.
- دانایی‌فرد، حسن؛ الوانی، مهدی؛ آذر، عادل. (1393). روش‌شناسی پژوهش کیفی در مدیریت: رویکردی جامع، انتشارات صفار.
- داوری، علی؛ رضازاده، آرش. (1392). مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
- رضایی، عباس. (1399). طراحی چارچوب سیاست‌گذاری توسعه پایدار با رویکرد ترکیبی، فصلنامه مجلس و راهبرد، 27 (101)، 223-242.
- رنجبر، هادی؛ حقدوست، اکبر؛ صلصالی، مهوش؛ خوشدل، علی. (1391). نمونه‌گیری در پژوهش‌های کیفی: راهنمایی برای شروع. پژوهش علوم سلامت و نظامی، 2 (3)، 238 تا 250.

زاهدی، شمس السادات؛ اصلی، حسین؛ شریفی، فتاح. (1393). تبیین الگوی بومی تدوین خط‌مشی‌های زیست محیطی کشور با استفاده از نظریه داده بنیاد، فصلنامه اندیشه مدیریت راهبردی، 8 (15)، 41-66.

سلیمی، حسین؛ حجازی، امین. (1399). چگونگی تاثیر فرهنگ راهبردی نخبگان سیاسی بر رفتار سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران؛ تکوین نقش دولت رسالت‌محور. پژوهش‌های راهبردی سیاست، 9 (64)، 42-95.

شبییری، محمد؛ قائمی، آلاله؛ قائمی، پونه. (1392). بررسی روند آموزش محیط زیست در برنامه‌های پنج ساله توسعه کشور، فصلنامه آموزش محیط زیست و توسعه پایدار، 1 (4)، 11-36.

شریف، فتاح؛ نقوی، علی. (1399). کاوشی در سیر تحول مکاتب سیاست‌گذاری عمومی: از مکاتب سنتی تا تکامل مکتب نظریه آشوب، فصلنامه سیاست، 50 (3)، 883-906.

کریم‌پور، عیسی؛ کریم‌خانی، اقباله. (1400). مطالعه نقش کیفیت حکمرانی خوب در رفاه عمومی. مطالعات جامعه‌شناسی، 14 (51)، 27-47.

معطوفی، علی؛ دنکوب، مرتضی. (1396). اولویت‌بندی عوامل موثر بر تدوین خط‌مشی‌های زیست محیطی کشور با روش تحلیل شبکه، فصلنامه مجلس و راهبرد، 24 (90)، 125-156.

ملک، حمید؛ کمالی، یحیی. (1392). تحلیل نهادهای سازی سیاست‌گذاری توسعه پایدار در ایران، فصلنامه فرآیند مدیریت و توسعه، 26 (84)، 161-186.

ممیوند، بهروز؛ امینی‌سابق، زین‌العابدین؛ ساده، احسان؛ خلیج، محمدرضا. (1398). بررسی و ارزیابی الگوی اجرای خط‌مشی‌گذاری زیست محیطی با استفاده از نظریه داده مبنا، نشریه مجلس و راهبرد، 26 (98)، 71-95.

موتقی، احمد؛ شایسته، مهدی. (1392). بررسی نقش نخبگان در مدیریت توسعه ایران، همایش منطقه‌ای چالش‌ها و راهکارهای توسعه در مناطق محروم، کرمان.

مهدی زاده راینی، محمد جواد، محمدی، حمید، سالارپور، ماشالله، ضیایی، سامان. (1401). بررسی رابطه آزادی اقتصادی و رفاه اجتماعی در ایران بر اساس شاخص آمارتیباسن از رفاه اجتماعی. اقتصاد مالی، 16 (58)، 281-308.

میرسپاسی، ناصر؛ معمارزاده، غلام؛ یاوریان، احمد. (1400). طراحی الگوی رفاه عمومی مبتنی بر حکمرانی خوب در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی. مطالعات مدیریت دولتی ایران، 4 (3)، 169-193.

ب) منابع لاتین

Chen, J., Walker, R. M., & Sawhney, M. (2020). Public service innovation: a typology. *Public Management Review*, 22(11), 1674-1695.

- Chin, W. W. (1998). The partial least squares approach to structural equation modeling. *Modern methods for business research*, 295(2), 295-33.
- Ewert, B., Loer, K., & Thomann, E. (2020). Beyond nudge: advancing the state-of-the-art of behavioural public policy and administration. *Policy & Politics*, 207, 196-205.
- Figueira, I., Domingues, A. R., Caeiro, S., Painho, M., Antunes, P., Santos, R., ... & Ramos, T. B. (2018). Sustainability policies and practices in public sector organisations: The case of the Portuguese Central Public Administration. *Journal of Cleaner Production*, 202, 616-630.
- Glaser, B. G., Strauss, A. L., & Strutzel, E. (1968). The discovery of grounded theory; strategies for qualitative research. *Nursing research*, 17(4), 364.
- Hassan, A., Kennell, J., & Chaperon, S. (2020). Rhetoric and reality in Bangladesh: Elite stakeholder perceptions of the implementation of tourism policy. *Tourism Recreation Research*, 45(3), 307-322.
- Henseler, J., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2015). A new criterion for assessing discriminant validity in variance-based structural equation modeling. *Journal of the academy of marketing science*, 43(1), 115-135.
- Holsti, O. R. (1969). *Content analysis for the social sciences and humanities*, Reading, MA: Addison-Wesley.
- Jia, M., Liu, Y., Lieske, S. N., & Chen, T. (2020). Public policy change and its impact on urban expansion: An evaluation of 265 cities in China. *Land Use Policy*, 97(2), 7344-754.
- Lara-Rubio, J., Navarro-Galera, A., Buendía-Carrillo, D., & Gómez-Miranda, M. E. (2022). Analysing financial risks of local governments to design sustainability policies for public services: An empirical study by the population size. *Cities*, 128, 46(7), 705-724.
- Lawford, R. G., Mohtar, R., & Engel-Cox, J. A. (2020). Achieving Water-Energy-Food Nexus Sustainability: A Science and Data Need or a Need for Integrated Public Policy?. *Frontiers in Environmental Science*, 8, 132.
- Lazonick, W. (2022). Investing in Innovation: A Policy Framework for Attaining Sustainable Prosperity in the United States. Institute for New Economic Thinking Working Paper Series, 182(4), 24-27.
- Legatum. (2022). <https://www.prosperity.com/rankings>.
- Sharof, S. S., & Zokirovna, M. N. (2021). Ideas about an ideal person, language, prosperity in the evolution of public and political views of the uzbek jadids of the beginning of the xx century. *Eurasian Journal of Academic Research*, 1(3), 5-8.
- Smallman, M. (2020). 'Nothing to do with the science': How an elite sociotechnical imaginary cements policy resistance to public perspectives on science and technology through the machinery of government. *Social studies of science*, 50(4), 589-608.
- Song, Y., & Mei, D. (2021). Sustainable development of China's regions from the perspective of ecological welfare performance: analysis based on GM (1, 1) and the malmquist index. *Environment, Development and Sustainability*, 1-30.
- Strauss, A., & Corbin, J. M. (1997). *Grounded theory in practice*. Sage.
- Tenenhaus, M., Vinzi, V. E., Chatelin, Y.-M., & Lauro, C. (2005). PLS path modeling. *Computational statistics & data analysis*, 48(1), 159-205.
- Wetzels, M., Odekerken-Schröder, G., & Van Oppen, C. (2009). Using PLS path modeling for assessing hierarchical construct models: Guidelines and empirical illustration. *MIS quarterly*, 177-195.

